

การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ของเศรษฐกิจไทย

โดย ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

การสัมมนาทิศทางการเศรษฐกิจประจำปี 2550

สมาคมเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์

“ทิศทางการเศรษฐกิจไทย 2551 :

ความหวังจากการเลือกตั้ง”

โรงแรมอิมพีเรียล ควีนส ปาร์ค : 6 พฤศจิกายน 2550

ขีดความสามารถทางการแข่งขัน

- 1. ความหมาย/ความสำคัญ**
- 2. การจัดอันดับ**
- 3. นโยบายและเป้าหมาย**
- 4. ปัญหา/มาตรการหลักในปัจจุบันและอนาคต**
- 5. ประเด็นการเมือง**

สรุป

**“ อนุรักษ์ช่วยเตือน ขีดความสามารถ
ทางการแข่งขันของไทยกำลังตก
และอาจตกต่อหลังเลือกตั้ง ”**

1. ความหมาย

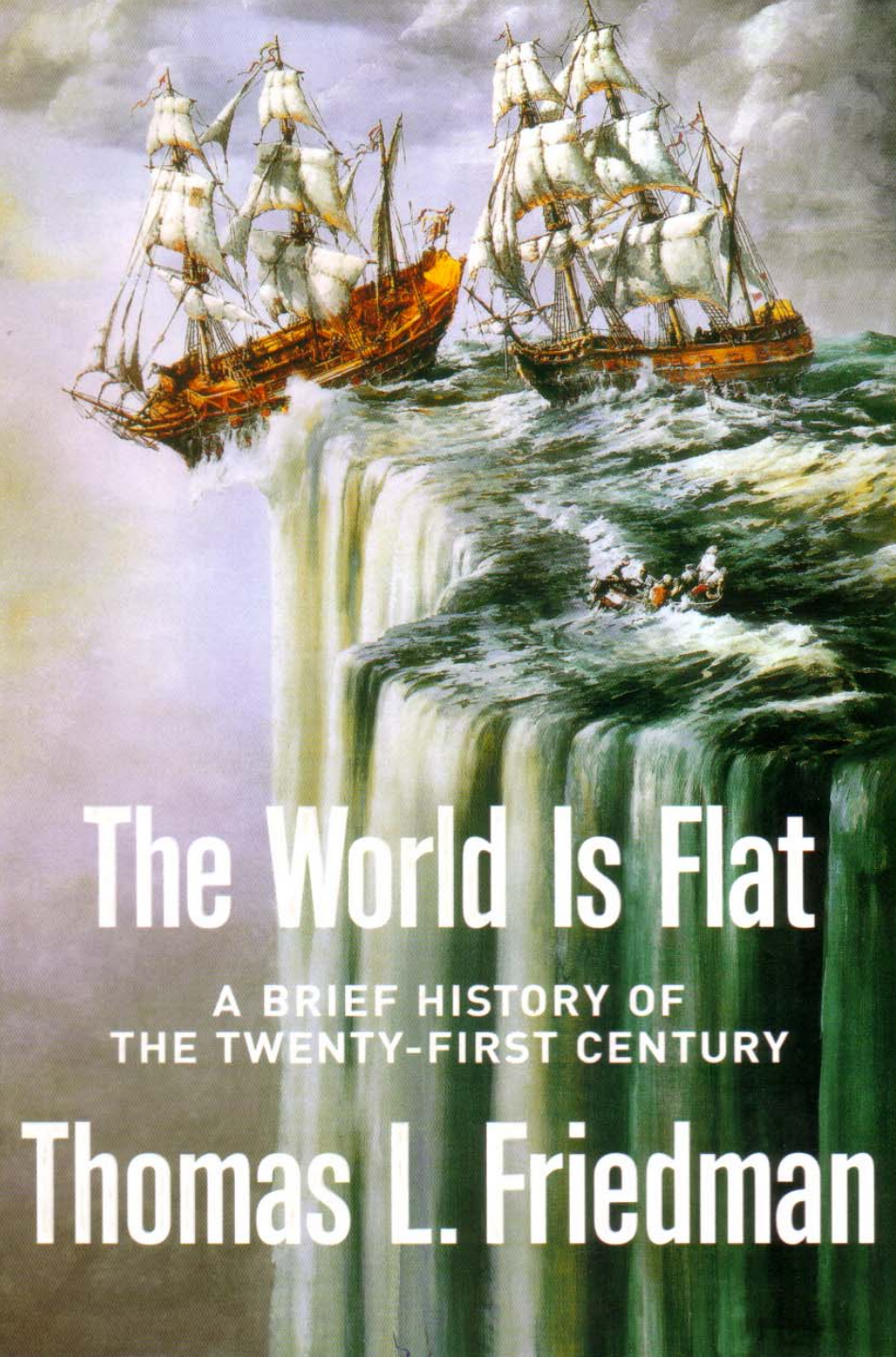

- **“ประสิทธิภาพ (productivity) ในการใช้ทรัพยากรบุคคล ทุนและทรัพยากรธรรมชาติ”**
- **ประเทศแข่งขันในการนำเสนอสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการดำเนินธุรกิจ**
- **ธุรกิจแข่งขันในการนำเสนอสินค้าและบริการที่มีคุณค่ามากที่สุด**

1. ความหมาย (ต่อ)

- **ภาครัฐและเอกชนมีบทบาทต่างกันแต่เสริม
เชื่อมกันในการสร้างสังคมเศรษฐกิจที่มีประ
สิทธิภาพ**
- **มีความสำคัญเพราะสังคมเศรษฐกิจของ
ประเทศต้องสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้ประชา
กรในภาวะที่สังคม/เศรษฐกิจโลกมีการแข่งขัน
เพิ่มขึ้นตลอดเวลา**

The World Is Flat

A BRIEF HISTORY OF
THE TWENTY-FIRST CENTURY

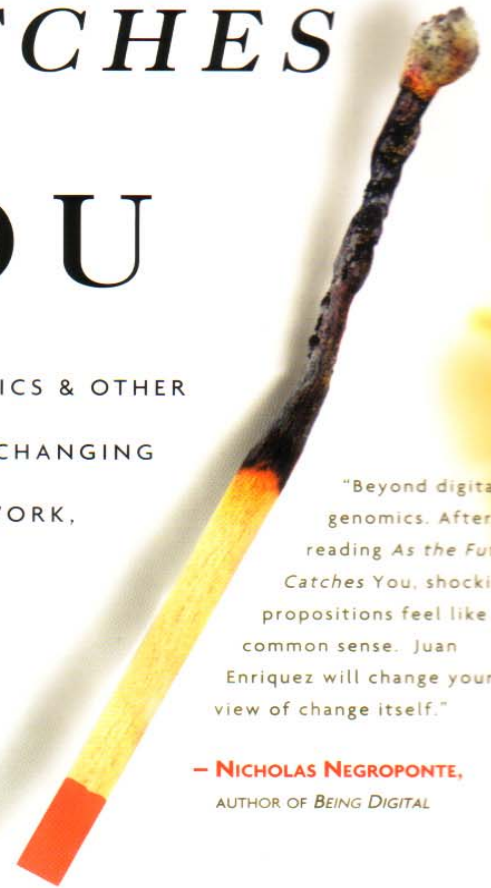
Thomas L. Friedman

AS THE FUTURE CATCHES YOU

HOW GENOMICS & OTHER
FORCES ARE CHANGING
YOUR LIFE, WORK,
HEALTH &
WEALTH

"Beyond digital is genomics. After reading *As the Future Catches You*, shocking propositions feel like common sense. Juan Enriquez will change your view of change itself."

— NICHOLAS NEGROPONTE,
AUTHOR OF *BEING DIGITAL*

JUAN ENRIQUEZ

2. การจัดอันดับ : อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยในเวทีโลก

อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยโดยรวม โดย IMD

	2003	2004	2005	2006	2007
สิงคโปร์	4	2	3	3	2
จีน	27	22	29	18	15
มาเลเซีย	21	16	26	22	23
อินเดีย	42	30	33	27	27
ไทย	28	26	25	29	33
ฟิลิปปินส์	41	43	40	42	45
อินโดนีเซีย	49	49	50	52	54
จำนวนประเทศ	51	51	51	53	55

2. การจัดอันดับ : อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยในเวทีโลก (ต่อ)

อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยในด้านต่างๆ

	2003	2004	2005	2006	2007
Economic performance	13	9	7	19	15
Government efficiency	18	20	14	20	27
Business efficiency	25	21	25	25	34
Infrastructure	43	42	39	42	48
จำนวนประเทศ	51	51	51	53	55

3. นโยบายและเป้าหมาย

- เศรษฐกิจไทยขยายตัวเริ่มจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก มาเป็นการใช้แรงงานเป็นหลัก (1980 →) การใช้ทุน (1990 →) และปัจจุบันต้องมาจาก **Productivity/Creativity**
- นโยบายผ่านกลไกตลาดเป็นหลักให้การค้า/การลงทุนดำเนินการได้ทั้งโดยไทยและต่างชาติ

3. นโยบายและเป้าหมาย (ต่อ)

- **กรอบนโยบายที่ส่งเสริม Competitiveness**
  - ระบบการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม
  - การลงทุนเปิดให้ทั้งไทยและต่างชาติ
  - การเงิน/การคลัง มีเสถียรภาพ
  - ตลาดเงิน/ตลาดทุนมีประสิทธิภาพ
  - โครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure, physical และ institutional) เอื้อต่อการทำธุรกิจ

3. นโยบายและเป้าหมาย (ต่อ)

- **มาตรการที่มีผลโดยตรงต่อขีดความสามารถทางการแข่งขัน**
  - อัตราการใช้ ICT
  - อัตราการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (IPR)
  - มีระบบคุ้มครองนักลงทุน (Investor Protection System) ที่มีประสิทธิภาพ
  - ส่งเสริมสังคมผู้ประกอบการ
  - มีข้อตกลงทางการค้า/เศรษฐกิจเป็นพิเศษ
  - ส่งเสริมเครือข่ายการผลิตข้ามชาติ

4. ปัญหา/มาตรการหลักในปัจจุบัน และอนาคต

- การแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมระหว่าง
    สินค้านอก / สินค้าใน
    ผู้ผลิตรายใหญ่ / รายเล็ก
    ผู้ค้ารายใหญ่ / รายเล็ก
- อัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลง (ขึ้น) เร็วเกินไป
    และการคลังมีความเสี่ยงเรื่องการขาดดุลสูง
- ตลาดเงินตลาดทุนถูกข้อกำหนดจนประสิทธิภาพต่ำตามมาตรฐานสากล

4. ปัญหา/มาตรการหลักในปัจจุบัน และอนาคต (ต่อ)

- โครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ ทำให้ต้นทุน **Logistics** สูงเกินระดับสากล
- เครื่องข่ายการผลิตข้ามชาติมีต้นทุน **logistics** สูง
- การส่งเสริมสังคมผู้ประกอบการหยุดชะงักเพราะ มีปัญหาทางปฏิบัติ
- ข้อตกลงพิเศษทางการค้าดำเนินการต่อได้ยาก และมาตรการรองรับข้อตกลงปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพ

4. ปัญหา/มาตรการหลักในปัจจุบัน และอนาคต (ต่อ)

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
ของไทย : 3Is

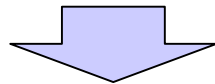
- **ICT (Information and Computing Technology)**
- **IPR (Intellectual Property Right)**
- **IPS (Investor Protection System)**

4. ปัญหา/มาตรการหลักในปัจจุบัน และอนาคต (ต่อ)

ICT: นโยบายขยาย ➡ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

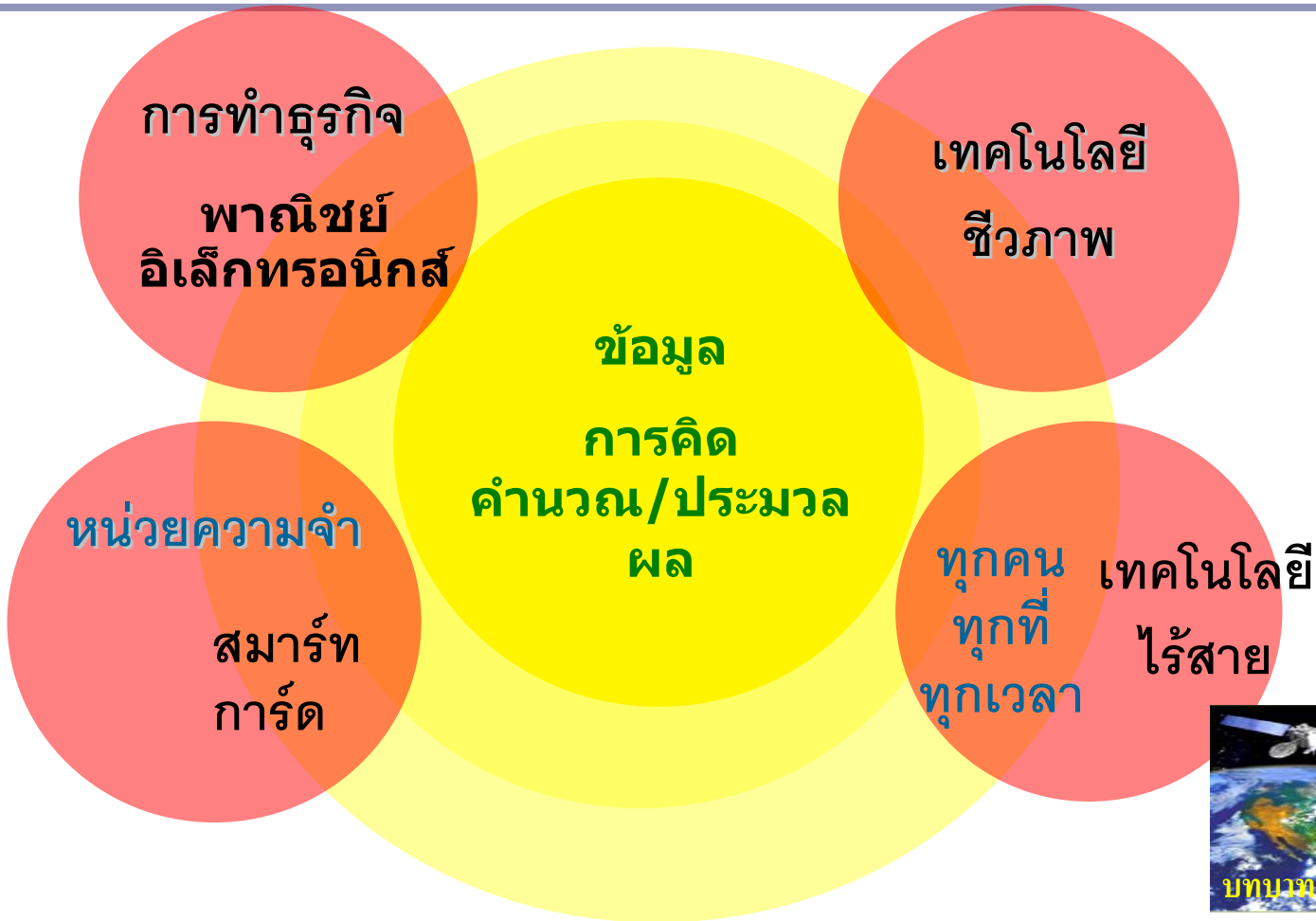
**ผลการศึกษาของ สวค. (2547) ➡ การใช้ ICT เพิ่มขึ้น 15%
p.a. มีผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ 2% p.a.**

เป้าหมาย : เพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ (รวมอุปกรณ์ต่อพ่วงและ
เครือข่ายที่สอดรับกัน) จาก 1.48 เครื่องต่อ Workforce 100 คน ในปี
2001 เป็น 10 เครื่องต่อ 100 คน ในปี 2008 ควบคู่กับการส่งเสริมการ
ใช้ประโยชน์จาก ICT รวมถึงการพัฒนาบุคลากร และขยายโครงสร้าง
พื้นฐาน เช่น บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต

สถานะปัจจุบัน: ปี 2006 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ที่ 5.8 เครื่อง ต่อ 100 คน การ
เข้าถึง Internet อยู่ที่ 11% ของประชากรทั้งหมด (ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ อยู่ที่ 55%)

เทคโนโลยีคลื่นลูกใหม่

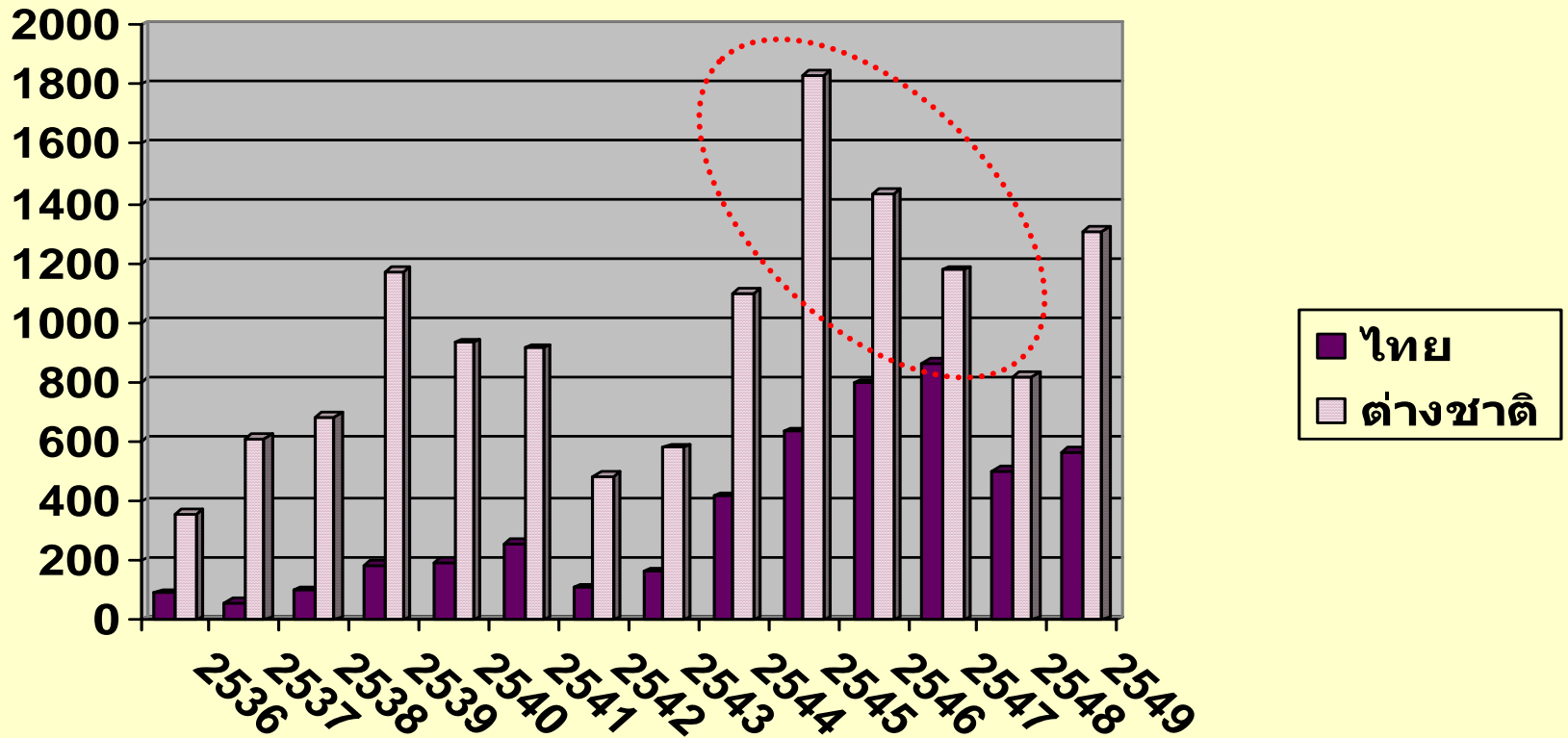

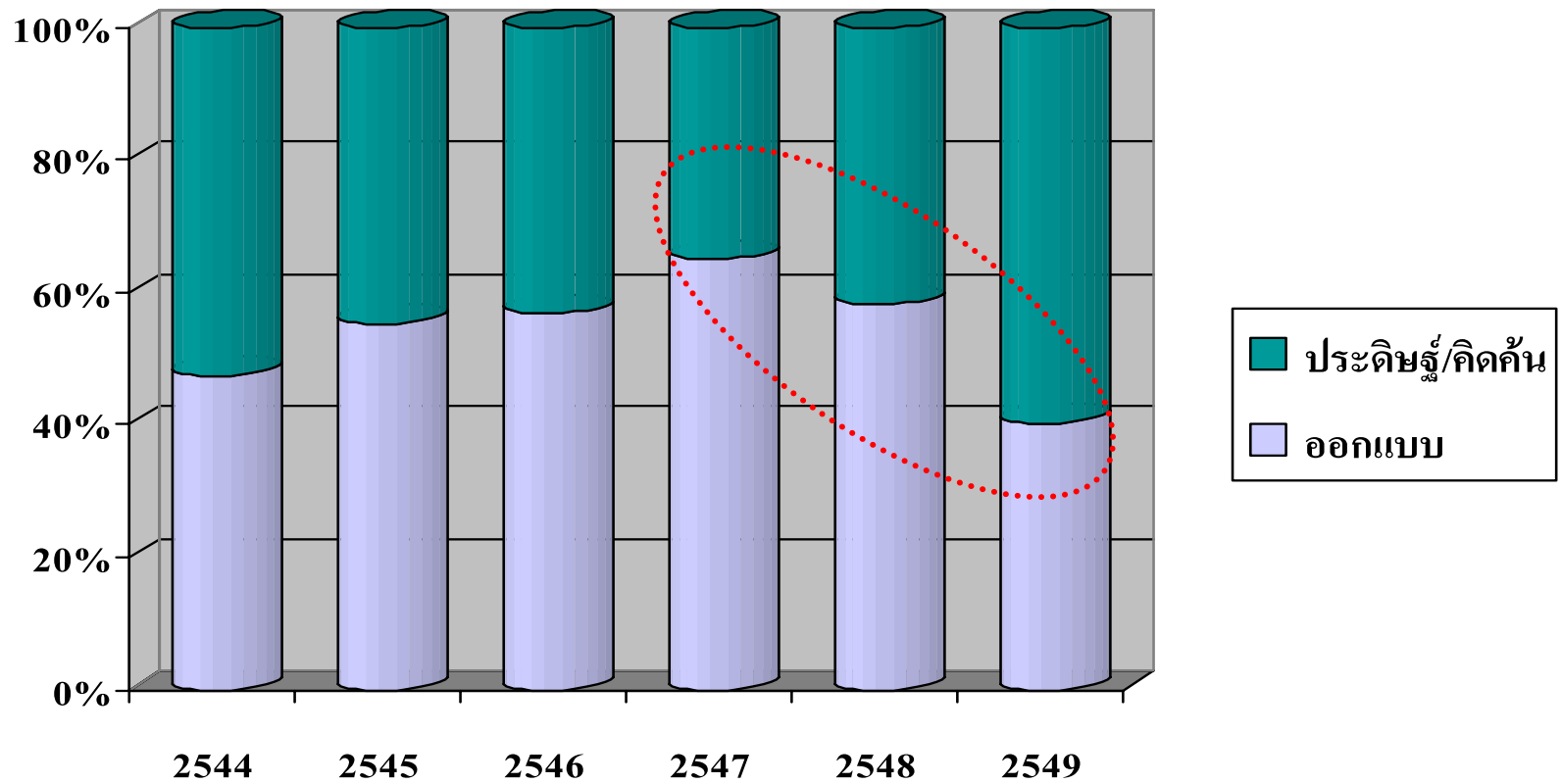
IPR: กลไกเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

IP Strategy Matrix	การคุ้มครองทางกฎหมาย/ปราบปราม	การสร้างสรรคนวัตกรรม
นักวิจัย (Niche IP Producer)	เข้มงวด	ทำได้แต่ยังต้องการได้รับการสนับสนุน/ชี้นำ
อุตสาหกรรมหลัก Excellent Manufacturing base	ต้องการให้ผ่อนคลายการทำReverse Engineering & Creative Imitation	ต้องกระตุ้นให้เห็นความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะด้าน R&D
เลือดใหม่ (Hi-tech & Culture-rich Entrepreneurs and Modern Corporate)	เข้มงวด	ทำได้แต่ยังต้องการการสนับสนุน/ชี้นำ บริษัทใหญ่ต้องการน้อยกว่า

จำนวนการจดสิทธิบัตร: สะท้อนสถานภาพ IPR

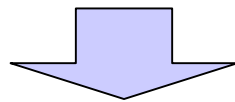
ประเภทของการจดสิทธิบัตร: ให้ความสำคัญกับ Innovation มากขึ้น

IPS: สร้างบรรยากาศการแข่งขันที่ดี

- พัฒนาระบบการให้การคุ้มครองนักลงทุน โดยเฉพาะ Shareholders สำหรับตลาดทุน และ Creditors สำหรับตลาดสินเชื่อ โดยมีกฎระเบียบรองรับเป็นที่เปิดเผยและโปร่งใส
- เสริมสร้างความเข้มแข็งหน่วยงานภาครัฐในการทำหน้าที่กำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายด้วยความเสมอภาค

ความคืบหน้าในการแก้ไข พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง

5. ประเด็นการเมือง

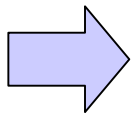
สังคมไทยต้องการมีการพัฒนาที่ยั่งยืน
รัฐธรรมนูญ 2550

- มาตรา 83 เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบนโยบายใหญ่ทางเศรษฐกิจ
  - ➔ ต้องมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ
    - การเจริญเติบโต
    - ความมีเสถียรภาพ
    - ความเท่าเทียมทางรายได้ โอกาสและความเป็นอยู่

5. ประเด็นการเมือง (ต่อ)

- มาตรา 84 (11) → ข้อจำกัดการทำ privatization
- มาตรา 167 (ว.3) → ข้อจำกัดการเงินการคลัง
- มาตรา 190 → ข้อจำกัดการทำข้อตกลงทางการค้า / เศรษฐกิจ

การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันภายใน
กรอบเศรษฐกิจการเมืองใหม่จะทำให้การขยายตัว
ทางเศรษฐกิจไม่สูง แต่เศรษฐกิจจะมีเสถียรภาพ
และความเสมอภาคมากขึ้น ถ้า.....

5. ประเด็นการเมือง (ต่อ)

- **การเมืองรอบปัจจุบัน**
  - **รัฐบาลผสมหลายพรรค**
  - **นักการเมืองส่วนมากมีประสบการณ์น้อยในการบริหารนโยบายสาธารณะในกรอบเศรษฐกิจสมัยใหม่**
  - **ข้าราชการชั้นสูงจำนวนมากยังติดตาข่ายสอบสวนของ คตส.**

5. ประเด็นการเมือง (ต่อ)

- ➔ การตัดสินใจและดำเนินนโยบายและ
มาตรการที่จำเป็นในการเพิ่มขึ้น ความ
สามารถทางการแข่งขันจะช้ากว่า
ประเทศอื่น
- ➔ ปี 2008 เศรษฐกิจโลกชะลอตัว การ
แข่งขันจะเพิ่มขึ้น ไทยจะมีอันดับตกลง